
Dana Baschová: Schopnost mít široký záběr mi velice pomáhá

Dana Baschová absolvovala bakalářské studium v rámci Institutu základů vzdělanosti (IZV), dnešní Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy. Magisterský titul získala na Fakultě sociálních věd UK. Již během studia působila v misích OBSE a Člověka v tísní. Jako zaměstnankyně Ministerstva zahraničních věcí ČR působila na velvyslanectvích České republiky v Izraeli nebo Rakousku. V současné době je zástupkyní ředitele Aspen Institutu.

Na FHS jste absolvovala bakalářský obor. V té době ještě FHS nesla název Institutu základů vzdělanosti. Jak jste si školu vybrala? Moc absolventů v té době nebylo.

Myslím, že nebyli žádní absolventi. Na IZV jsem nastoupila v roce 95' a myslím si, že jsme byli jeden z prvních ročníků, ne-li ten úplně první. Důvodem, proč jsem se rozhodla nakonec pro IZV, byla asi skutečnost, že jsem nebyla úplně rozhodnutá, co bych chtěla dělat. Myslím, že když člověk neví už někdy v deseti, co chce dělat, tak už se to moc nezmění;

pak se má akorát snažit, aby dělal něco, co má rád, a dělal to dobře. V takovém případě pro mě IZV bylo úplně ideální, protože to bylo jaksi takové další prodloužení gymnázia, ale už přeci jen vysoká škola. Měla jsem další tři roky možnost se rozmyslet, co bych chtěla dělat, nebo kterým směrem se vydám a zaměřím. IZV pro mě v každém případě bylo přínosem. Jednak z důvodů, které jsem uvedla, dále jsem také přesvědčená, že díky tomu, že – nevím, jak je to dnes na FHS – ale my tehdy museli studovat v rámci pěti modulů, to znamená, že jsem musela přičuchnout k věcem, které bych jinak vůbec nedělala, nebo se k nim nedostala tak blízko, což mě obohatilo.

Vzpomenete si ještě konkrétně na nějaký předmět, který Vás během studia bavil?

Mě bavily jednak předměty, kterými jsem se připravila na magisterské studium. Dost jsem také váhala, jestli studovat ekonomii, chodila jsem na přednášky z ekonomie na FSV, dělala jsem hodně úvodních přednášek, které dělají bakaláři na ekonomii, ale dělala jsem také hodně přednášek už právě na mezinárodních vztazích a politologii. To mi pomohlo k tomu se rozhodnout, co budu chtít dělat. Nakonec jsem dělala Mezinárodní teritoriální studia a německá a rakouská studia. Musela jsem také v modulech dělat obory nebo předměty, které bych jinak nenavštěvovala. Ať už to bylo umění, víc jsem se musela věnovat filosofii, než bych se v jiném případě věnovala, což mě nakonec bavilo. Abych naplnila i sociálně vědní modul, tak jsem musela dělat např. i hodně psychologie. K tomu bych se jinak také nedostala tak blízko, a také mě to bavilo.

Je něco, s čím jste měla naopak problém?

To si úplně nevzpomínám. Já jsem také na vysokou školu začala chodit až pět let po gymnáziu. Maturovala jsem v roce 90', to byla taková poměrně dost chaotická doba. Tehdy jsem nastoupila na Filozofickou fakultu, kde to bylo první rok po revoluci hodně složité. Po roce jsem toho nechala a udělala jsem si čtyři roky volna a cestovala jsem a pracovala. Myslím si, že díky této přestávce jsem měla úplně jasno, že chci tu vysokou školu studovat. Byla jsem pak skoro šprt a myslím, že jsem měla skoro samé jedničky, spíš, než bych měla problémy. Měla jsem ale třeba problém naplnit modul umělecký, protože nejsem umělecky založená, to znamená, že najít dostatek teoretických předmětů, které by zároveň nebyly příliš odborné, tak to bylo těžké. Musela jsem dělat i věci, které mi sebraly hodně času.

Bavily jsme se o předmětech. Mohla byste jmenovat nějakého vyučujícího, který Vás při studiu ovlivnil nebo nasměroval?

Určitě si vzpomínám na svého tatora Karla Müllera, který mi hodně pomohl. Dost jsem ocenila tu skutečnost, že jsme měli tatora, který nám pomáhal směřovat nebo kormidlovat se v té spleti toho, co člověk může a má na vysoké škole dělat. Měla jsem také skvělou konzultantku na překlad, tehdy jsme museli dělat překlad asi sto stran. Na radu svého tatora jsem překládala Clause Offeho, to bylo pro mě hodně zajímavé. Na doporučení Karla Müllera jsem o konzultace požádala Hanu Havelkovou, která mi s překladem hodně pomohla, a otevírala mi oči do sociologie.

Po bakaláři na FHS jste pokračovala magisterským studiem Mezinárodních teritoriálních studií na FSV. Co Vás vedlo ke změně fakulty?

Mám pocit, že tehdy nebyla možnost jít na magistra na IZV. To je základní důvod. (smích) Bylo to to, co jsem si vybrala. Uvažovala jsem o východoevropských studiích, nakonec jsem se rozhodla pro německá a rakouská.

Byl na FSV velký rozdíl v přístupu k výuce a studentům?

Já jsem v rámci IZV už hodně přednášek na FSV dělala. Musím říct, že jsem měla skoro všechny přednášky, co dělali studenti bakalářského oboru na FSV, a k tomu jsem měla ty další čtyři moduly, ještě jsem k tomu měla ten překlad. IZV bylo jiné. Když člověk chtěl, tak si mohl hodně rozšířit obzory.

Už v rámci magisterského studia jste působila v OBSE, účastnila jste se pozorovatelských misí na Balkáně nebo dokonce v Latinské Americe. Jak jste se k tomu vlastně dostala?

Myslím, že už během bakalářského studia. Bylo to v celku náhodou. Během studia jsem vždy pracovala, měla jsem i dost štěstí na práci. Tohle byl moment, kdy jsem skončila v jedné práci a hledala jsem další dlouhodobou práci. Přitom jsem narazila na možnost jet jako volební pozorovatel do Bosny a Hercegoviny, což mě rozhodně zajímalo. Přihlásila jsem se a vyšlo to. Jezdila jsem potom opakovaně. Když jsem dokončila magisterské studium, tak jsem odjela na půl roku do Kosova. To byl začátek a krásně se to hodilo k tomu studiu, krom toho, že mě to zajímalo a hodně bavilo.

Později jste pracovala pro organizaci Člověk v tísni, kde jste měla na starost agendu spojenou s Kubou. Proč právě Kuba?

Určitě jsem měla dlouhodobě zájem pracovat v Člověku v tísní, uvažovala jsem původně o humanitární spolupráci. Jak už jsem zmínila, tehdy jsem jezdila na Balkán. Člověk v tísní tam měl svoje mise. Dost jsem uvažovala o tom se přihlásit. Nikdy mi to ale kvůli studiu nevyšlo. Daleko později se naskytla možnost pracovat v lidskoprávní sekci právě pro kubánské projekty. Mluvim plynule španělsky – to byla jedna z prvních věcí, které jsem udělala na začátku devadesátých let, odjela jsem na rok do Španělska a naučila jsem se španělsky. Nezapadá to úplně do toho studia, ale logiku to má.

Dostala jste se někdy do nějaké hodně vypjaté situace? V rámci spolupráce s OBSE nebo s Člověkem v tísní? Právě třeba na Balkáně?

Ne. Myslím, že na Balkáně ne. Samozřejmě byla jsem tam vždy těsně po válce a člověk si musí dávat pozor. Já jsem se naštěstí nikdy nedostala do komplikované situace. Rozhodně ne do takové, která by stála za zmínku. V roce 2003, to už tehdy jako zaměstnanec Ministerstva zahraničních věcí, jsem byla na půl roku v Bagdádě, tam to bylo výrazně složitější, na druhou stranu nemůžu úplně říct, že bych byla v situaci, která by byla nějak extrémně složitá nebo nepříjemná. Měla jsem prostě štěstí.

V rámci práce na ministerstvu zahraničních věcí jste působila v Izraeli nebo v Rakousku. Tyto dvě země od sebe mají nejen geograficky velmi daleko. Proč právě ony?

Na Ministerstvu zahraničních věcí je vcelku standardní, že diplomati by měli být schopni sloužit vlastně kdekoli a v rámci jakékoliv agendy. Byť to tak vždy úplně neplatí. Izrael byla rozhodně moje volba a priorita. Byla jsem velice ráda, že tam můžu pracovat. Je to země, se kterou máme velice nadstandardní vztahy, a bilaterální relace je velice živá. Nad rámec bilaterálních vztahů se v Izraeli diplomati zpravidla věnují také situaci na Blízkém východě, rozhodně se tedy nenudí. Vídeň, to máte pravdu, na první pohled to vypadá úplně jinak, pro nás Čechy Rakousko není např. tak exotické. Co se týče práce, takový rozdíl to není. Rakousko je sousední země, to znamená, že bilaterální relace je opět velice živá, a práce je dost a je velice zajímavá. Vrátila jsem se také po dlouhé době k tomu, co jsem vůbec studovala. A měla jsem štěstí, byla jsem v Izraeli, ale i v Rakousku v době, kdy vztahy s těmito zeměmi patřily k prioritním bilaterálním relacím tehdejší české zahraniční politiky, takže jsem si to po pracovní stránce rozhodně užila.

Neměla jste někdy chuť v nějaké ze zemí, kde jste působila, zůstat?

To úplně ně, ale ráda se zase vracím tam, kde jsem dlouhodobě působila. Ráda se vracím do Tel Avivu, do Vídně. Jsem ráda, když se můžu dostat na Balkán, jen nestačí čas. Ráda bych se podívala i do Bagdádu, ale to budu muset asi ještě chvíli počkat.

Je naopak nějaká země, kam byste se už nikdy nevrátila?

Ne, to nemám určité. Taková pro mě neexistuje a nedovedu si to představit, že bych mohla nějakou zemi nebo národ úplně zavrhnout.

Je nějaká dovednost nebo schopnost, kterou jste se naučila nebo získala na IZV a využíváte ji ve své práci dodnes?

Myslím, že jedna věc – osoba [Zdeňka Pince](#), zakladatele IZV, myslím, že ten byl pro nás velmi inspirativní. Jeho lidský osud, ale i jeho působení na Institutu. (Nesmím zapomenout ani na [Jana Sokola](#)). A samozřejmě hlavní myšlenka a založení Institutu. Myslím si, že mi hodně dala právě ta všestrannost, kterou jsem vždy uplatnila, protože práce, které dělám, ať už to bylo v Člověku v tísní, na Ministerstvu zahraničí nebo teď v Aspen Institute, tak vlastně ta schopnost mít široký záběr mi velice pomáhá. Byla to dobrá průprava.

Dnes tedy působíte v Aspen Institutu? Co je náplní Vaší práce?

Jsem zástupkyní ředitele. Aspen Institute je platformou pro propojování osobností z nejrůznějších oborů lidské činnosti nad aktuálními tématy. Jde nám o otevřený dialog, za tímto účelem organizujeme různé semináře, konference, veřejné debaty, ale i policy meetings – uzavřená setkání expertů a případně zástupců státní správy, politiků a tak podobně. Důležitým pilířem naší činnosti je také Young Leaders Program, který mladým lidem v regionu nabízí rozvoj osobních i profesních dovedností, má přispívat i k jejich hodnotovému rozvoji.

Sára Wienerová
2. 8. 2018